

„EDINOST“

izhaja dvakrat na teden, vsako sredo in soboto ob 1. uri popoldne.

„Edinost“ stane:

za vse leto gl. 6.—; izven Avst. 9.— gl.
za polu leta „ 3.—; „ 4.50 „
za četrt leta „ 1.50; „ 2.25 „
Posamične številke se dobivajo v prodajnicah tobaka v Trstu po 5 nov.,
v Gorici in v Ajdovščini po 6 nov.
Na naročbe brez priložene naročnine se upravnštvo ne osira.

EDINOST

Vsi dopisi se pošiljajo duredništvo v ulici Carintia št. 28. Vsako pismo mora biti frankovano, ker nefrankovana se ne sprejemajo. Rokopisi se ne vračajo.

Oglaš in oznanila se račune po 8 nov. vrstica v petitu; za naslove z debelimi črkami se plačuje prostor, kolikor bi ga obseglo navadnih vrstic.
Poslana, javna zahvale, osmrtnice itd. se račune po pogodbi.

Naročnino, reklamacije in inserate prejema upravnštvo v ulici Carintia 28. Odprte reklamacije so proste poštne.

Glasilo slovenskega političnega društva za Primorsko.

*V edinost je moč.

Strankarstvo Slovanov na Češkem.

Kakor je znano našim čitateljem sti na Češkem dve stranki, ki si nasprotujeta že leto in leto. Sosebno zadnji čas pridobiva mladočeška stranka čim dalje več pristašev, v tem ko so raznotera očitanja proti staročeški stranki v isti meri večja in silnejša. Niti ta, ne druga pa ne zadovoljujeta popolnoma velikega dela češkega naroda; vsled tega dobiva somišljenikov še tretja novejša stranka, h kateri spadajo tako imenovani realisti. Naposled se okreplja še četrta stranka, katera je izključeno narodna in ima take težnje, kakor n. pr. mi Slovenci, kateri hrepenimo z istega stališča po zastopih za vsak narod posebe. Ta narodna-avtonomijska stranka se širi zlasti po Moravskem in Šlezkem.

Čehi so trdni in se ne dajo takoj premakniti, kedar jo krenejo na kako stran. Oni imajo veliko duševnih, jako naobrazjenih močij, zato jim je toliko težje dokazati, da se motijo v kakem oziru.

Te dni pa je izšla, menda po naključju, v Ljubljani majhna knjižica, ki utegne vendar kos biti tudi raznoterim češkim bistrim glavicam. Ta knjižica, katera je pisana nemški in ki ima naslov: „Das Parteiwesen der Slaven in Böhmen“ („Strankarstvo Slovanov na Češkem“) prihaja, kakor je soditi iz celote in posameznih točk, gotovo od večšaka in rekli bi od državnika, kakoršnih utegne biti v sedanji dobi malo. Navrščenih je v knjižici izredno veliko naukov za javno življenje, in iz teh naukov more zajemati še toliko izurjen človek, ki dela za narod in državo, za interese posameznih stanov ali raznih strók, katere je gojiti narodom in državam na lastno korist.

Najbolj pa segajo nauki te nenavadne brošure v življenje in sedanje delovanje in gibanje avstrijskih Slovanov. Ti nauki razkrivajo sicer najbolj in najprej zmote čeških voditeljev; ali ob enem kaže na pravice in krivice drugih narodov, na zmote, ki se kažejo v krivih nazorih o Poljaki, Madjari, zlasti pa o zgodovini poljski, madjarski, hrvatski, oziroma tudi češki. Slovani vidijo iz kratko opisanih dokazov, da slabo ocenjujejo lastno prošlost in preteklost današnjih hudih in močnih nasprotikov slovenskih narodnostij v Avstriji. Med nasprotniki pravega Slovanstva je žalibog tudi poljsko plemstvo, katero ni spremenilo svoje politike niti dandanes nasproti avstrijskim Slovanom. Knjižica je narisala v lapidarnem slogu spomenike, katere se je plemstvo vsega poljskega naroda postavilo še v sedanjem stoletju. Kaže nadalje, da Madjari nimajo nikjer v zgodovini nikakih predpravil na Ogerskem; jedino francozke in potem lastne revolucije so jim pomagale, da je sedaj liberalna stranka na Ogerskem na krmilu in da strahuje druge narodnosti ter hoče zaukazovati celó v tostranski polovici cesarstva. Hrvatje pa tudi so bili vedno samosvoji, nezavisni od Madjarov in z Ogersko

združeni ponajveč po personalni uniji. Hrvatje so pragmatičsko sankcijo Karla VI. sprejeli deset let poprej, nego Madjari, in sprejeli so jo jedino pod tem pogojem, da bodo pod onim členom habsburške monarhije, kateri bodo vladali na Kranjskem, Štirskem itd. ne pa na Ogerskem. Torej so Hrvatje varovali svojo nezavisnost od Ogerske do najnovejšega časa.

Vse to kaže, da je Madjare, Poljake in tudi Hrvate poštovati drugače, nego bi hoteli in hočejo sedaj Madjari tam, Poljaki pa tu. Knjižica dokazuje, da češki voditelji se vedejo nedostojno, ako se uklanjajo čez mero liberalni frakciji madjarski, ki je po zaslepljenosti drugih razcepila cesarstvo na dve polovici, ter trdi, da Madjari še ne sprijaznijo nikdar s Čehi. Nečastno je torej čez mero odabirati dualizem, še nečastniše pa popuščati brate Slovake zaradi iskanja prijaznosti madjarske.

Ako se Staročehi sklicujejo na državno-zborsko večino, v kateri gospodujejo Poljaki, odgovarja brošura naša, da Poljaki in konservativni Nemci ne morejo biti pravi prijatelji Čehov, kateri glasujejo za velike interese, ki jih imajo Poljaki in ti Nemci, v tem ko isti Poljaki in isti konservativni Nemci odtegujejo svojo podporo Čehom na najvažnišo stran. Kakor priznava namreč dr. Rieger sam, ne more staročeški klub pripraviti Poljakov in konservativnih Nemcev do tega, da bi se izvršila narodna enakopravnost na trdni podlagi. Zato pravi brošura ni vredno in je jako škodljivo, da se staročeški klub vendar-le drži življenja desnice, kateri nočejo delovati na izvršbo najimennitnejšega člena naše ustave, čl. XIX. Ako se pa bojé Staročehi, da bi nastali hujši časi, ko bi se razpršila sedanja desnica, se pač jako moté. Kajti ravno dr. Rieger bi moral vedeti in vé dobro, da vlada grofa Taaffeja je močna, in da ona bi napravila si večino iz drugih elementov, v zmislu, da bi dobil vsak narod za se organ namesto sedanjih deželnih zborov, in tako bi se potem napravil mir, ki razjeda sedaj narodno in državno blagostanje.

Nad vlado grofa Taaffeja ni dvomiti, da bi ne bil za izvršbo narodne enakopravnosti, vsaj vzroka ni za to, ker doslej niso ne staročeški, ne drugi klubi kot taki zahtevali narodne avtonomije, ampak so zahtevali, kakor se vidi v nameri za prenosno šolskega zakona, še večje oblasti za deželne zastope. Torej je treba samo poskusiti, in ločiti bi se bilo od sedanje vlade še le potem, ko bi gledé na pravo izvršbo hotela odtegniti svojo pomoč. Drugače pa ne! Staročehi imajo še čas, da sprožijo oni to misel. Zato pa naj popuste za sedaj teženje po zgodovinskem češkem pravu; saj sami pripoznavajo, da je sedaj neugodna doba zato. Neugodna je posebe zastran mednarodnega položaja, ki ne more dolgo trpeti. Toliko vapešniše pa bodo Čehi delovali za isto zgodovinsko državno pravo, kedar se izvrši dejanski za vse narodnosti narodna enakopravnost. Čehom mora biti vendar mari, da ne bodo skrbeli samo za Čeha na Češkem, ampak enakomerno tudi za Čehoslovane

po Moravskem in Šlezkem. Saj vidijo, da drugače se zadnji dve deželi ponesrečiti, kar bi ugaljalo Nemcem, a tudi Madjarom, kateri bi radi videli zajezo med Slovani in Čehi. Taka zagvozda bi se pa napravila, ako bi se Moravska in Šlezka potujčili in nevarnost je zaradi sedanje staročeške politike velika v tem oziru.

Staročeški klub izgubi vedno več pristašev, ako bo še nadalje hodil sedanjo pot ter se bratil s Poljaki in nemškimi konservativci, ob enem pa vsemu priklimal, kar zahtevajo ob pogajanjih Madjari. Mladočehi dobivajo več moči, kljub temu, da ni njih program nič boljši od staročeškega, in se razločuje jedino v tem od programa Staročehev, da Mladočehi ne podpirajo vlade sedanje, v tem ko jo po pravici podpirajo zvesto Staročehi. Naj torej popustiti obe stranki sedanjo taktiko, katera ne privede Čehov do ničesar, kar bi bilo Čehoslovanom vredno in bi jim podelilo varnost za bodočnost. Naj pomislijo, da s tako taktiko in z dosedanjim programom ne pridobé ne Čehoslovanom nič, pa spravijo tudi Slovence v vedno večjo nevarnost, kateri bi radi podpirali program za narodno avtonomijo. K Slovincem bi se pridružili Srbi, Hrvati in avstrijski Rusi. Češki voditelji bi si pridobili obilo zaslug za državo, druge narode, največ pa za Čehoslovane same. Naj torej delajo za narodno avtonomijo, naj skrbé, da se bo po zakonih za kmete, obrtnike male, delavce pomagalo več, nego doslej, in naj ob novem pogajanju z Ogersko skušajo zmanjšati upliv Madjarov in odložiti neprimerna bremena, katera mora prenašati tostranska polovica gledé na skupne zadeve.

To je nekoliko črtic iz bogate vsebine navedene brošure, a točiek je v njej toliko, da obsejajo ves program, katerega bi se morali vsi cislavski Slovani oprijeti glede na daljnje delovanje na polju politike, narodnosti in obsega gospodarstva. Naj bi tudi slovenski rojaki premišljali imenitne nauke, da bi se ne zgodilo, da bi se kar alepo pošiljali pozdravljalni telegrami v imenu celega naroda na shode, kateri sami v svojih resolucijah tavajo v temi. V Ljubljani nas utegnejo za ta del umeti nekoliko.

Bog daj bolje!

Primorjan.

Zapomnimo si!

Zagrizenost naših lahonskih sosedov in gospodarjev je v obče znana ter nam je ni treba natančneje opisovati. Opirajoč se na svoje vekovito naobrazbo šopirijo se ti nad „barbarom“ Slovenom ter ga zaničljivo zovejo sužnja. In res, sužnji smo še vedno mi slovenski Primorci laške manjšine ter še vedno mirno in krotko gledamo, kako nam ti najhujši naši sovražniki milostno „pravice“ dele, odbacivajoč nas čim bolj morejo iz deželnih služeb in deželne uprave sploh.

Tu na naših tleh živeče, starodavna slovenska polja obdelovajoče zvejo na „vsiljenec in privandrance“ v tem, ko še sto leti ni o sedanjih primorskih Italijanih skoraj bilo niti sluha. Ako je bilo mesto

Trst res rimska naselbina ter so njegovi prastanovniki prihajali res od starih Rimcev — sedanji tukajšnji neodrešenci ne morejo se pač zvati rimske potomce in zajedno autoktone (prastanovnike teh dežel), kajti še pred sto leti brojilo je mesto Trst komaj 5000 prebivalcev v tem, ko jih šteje sedaj nad 150 tisoč.

Naraven ta naraščaj pač ni, kajti nemožno je niti misliti, da bi se v teku enega stoletja prebivalstvo tridesetkrat podvojilo! Ogromen del sedanjega tržaškega prebivalstva je tedaj sem privandral iz blažene Italije, lačen in strgan ter užival predpravice, ki so podarili avstrijski vladarji mestu. Nabral si je tu na avstrijskih tleh bogatstva in imetka ter se najlepše razvil pod uplivom avstrijskega gospodarstva.

Mesto Trst in njegovi prebivalci se pač morajo zahvaliti za ves svoj napredek in blagostanje naklonjenosti in očetovski skrbi Dunajske vlade, koja je vedno paznim očesom sledila in nadzorovala ter vodila njih interese. Brez avstrijske vlade bil bi Trst ostal nepoznat in celoma zapuščen, enak drugim istrskim pobrežnim mestom, ki so v trgovini zgubila vsako veljavo in važnost ter se bavijo sedaj skoraj izključljivo z ribarstvom, z eno besedo: Trst bi bil še vedno „neznatno ribiško pristanišče“.

Ali avstrijska vlada hotela je to pristanišče spremeniti v svoje glavno tržišče in skladišnico, v luko kamor bi se shajala vsa pomorska trgovina Avstrije. Zategadelj blagorovala je je z mnogimi predpravkami, osobito mu pa preskrbela s vobodo in luk, pravice namreč, uvažati in izvažati vsakovrstnega blaga, ne da bi odrajtovalo državi colnino.

Ta predpravica vabila je gotovo zunanjeke, da so se v Trstu ustanovili ter tu začeli trgovati s čemur so tudi obogateli. Mnogo jih je sem prišlo, posebno začetkom in v teku tega stoletja, tudi iz Italije, katera je hodila vedno bolj svojo rakovo pot ter se nahaja sedaj na zadnjem klinu toliko v materialnem kakor v moralnem obziru.

Stoprav včeraj so prišli Lahoni v te kraje napram nam Slovincem, ki smo prebivali tu že v pradobi; sedaj nas pa smatrajo privandrance in tujcem ter se bahajo pred lahkovernim svetom v svojih „avita civilta“ in „diritti storici“. — Ne da bi onej državnej oblasti in našej vlad bili hvaležni za gostoljubnost, ki jo je do njih imela in še vedno ima, pustivši jim, da si tu pomorejo do boljšega materialnega obstanka. — rijejo proti njej in zovejo „žuleč jarem“, v tem ko v Italiji vse ječi pod neznosno težo ogromnih davkov in pristojbin ter italasko ljudstvo v trumah beži iz dežele po širnem svetu „s trebuhom za kruhom“.

Največje število teh revežev, ki nemajo v sebi več skoraj niti krvi vsled pomanjkljive piče — suhe polente, razcapanih in lačnih, da jim pajki po drobu predejo — enačih trpinov ohrani „barbarična“ Avstrija vsako leto na tisoče, podelivši jim dela in živčja. In za ono deželo mizerije in ubožstva delajo ti tukajšnji Lahoni očitno propagando, v zvezde kujejo italijansko vlado in kralja ter hočejo še avstrijsko Primorsko v to luknjasto laško

* Das Parteiwesen der Slaven in Böhmen. Betrachtet an der Hand der Versammlung des Prager altböhmischen Parteitages. Von einem österreichischen Patrioten. Laibach. Verlegt Karl Hribar. Druck der „Narodna tiskarna“ 1889. Stranij 99. Cena po pošti 85 kr.

škornjo, naj bi še ona trpela in duševno in gmotno propadla z drugimi italijanskimi provincijami!

Ali, ne boš je pihal kaše, Miha; ne! Tu na obalah Primorja bedi še drug narod, kojemu bi nikakor ne bilo povšeči spadati kedaj pod Italijo; ta narod, čeprav teptan in zapuščen od iste vlade, budil bode paznim očesom, da se irredentarske namere nikdar ne izvrše. Ta narod smo mi Slovani, ki imamo do Primorske mnogo večje pravice nego Italijani; narodna naša zavest se je probudila in vse vaše nastojanje, da bi nas potujčili ter priklopili k laškej škornji bode zahman.

Vstanovila se je v teku časa v Trstu in na Primorskem sploh neka kamora, katera si je prevzela nalogo napravljati pot v obljubljeni deželi. Po naravnih in zgodovinskih zakonih modrujejo ti njeni pristaji — pripada Primorsko k Italiji in ker se je zadnja združila v „Italia unita“, ne more še biti jezikovno in politično „blekov“, namreč: Trsta, Istre, Goriške in Tridentinskega. Te dežele bi morala Avstrija žrtvovati, da zadovolji neodrešence ter zadobi ime „združena“ popolen pomen.

Da dokažejo te svoje namere ter vlado avstrijsko osvedočijo svojih teženj vporablja jo ti vsakovrstna sredstva začeni pri najbolj vzvišenih in končavi pri najpodlejših. Zgodovina n. pr. služi jim tudi v to, da dokažejo rimljanstvo teh dežel, potrebo in pravico, da se zopet združijo z Italijo.

Laški zgodovinarji dobro okovani z njihovim denarjem, prodajejo jim lastno zavest in prepričanje ter — za goli denar — presukajo zgodovinsko resnico, dokažejo črno na belem, da so sedanji Slovani na Primorskem sem privandran divjaki, ki uživajo lahonsko gostoljubnost. In s tem poveljujejo „domovino“!

Za zgodovinarje pridejo ti častnikarji: — judovska golazen ali pa slovanski odpadniki, ki so v ardu na svoj rod, in da izlijejo nekoliko žolča in gujeva iz svoje črne duše, pri tem dobijo vsakdanji ljubi kruhek — ti namreč so zastavili pero lahonskemu ter se odlikujejo z najpodlejšimi izrazi na tukajšnje miroljubne Slovence.

Vsa ta sodrega trobi ti v lahonski rog ter slepi vbogo ljudstvo, da je slepo zaverovano lahonskim volkovom ter jih voli v deželne in mestne zastopnike ter ga po tem toliko lažje derejo in ebirajo do kože. Lahoni žanjejo od svojega navideznega „domoljuba“ ogromne obresti, ljudstvo pa trpi in gleda od strani, kako mu krajejo in po nepotrebnem izdajajo njegov težko zaslužen denar. (Konec prih.)

Politični pregled.

Notranje dežele.

Akopram se je mnogo govorilo in pisalo, da se bodo delegacije usled madjarske zbornice šele jeseni sešle, so vendar vse ovire odstranjene in bo prva delegacijska seja že 22. junija. — Kazensko-postavni odsek je pričel meritorno posveto vanja novega kazenskega zakona ministra Schönborna, in je že razpravljeno prvih 11 §§. K § 1. stavil je poslanec Kopp predlog, da se odpravi smrtna kazen, kateri se je pa odklonil. Pravosodni minister je pojasnil stališče vlade v tem oziru, da je smrtna kazen v prvi vrsti strašilo, ne pa povračilo. Poslanec Weeber je nasvetoval za težka hudodelstva prekomorsko prognanstvo, dr. Kronawetter pa namestu vislic najhitrejšo in najlažjo smrt, pri kateri naj bi se posebno oziralo na voljo obsojenčeve, koji način smrti si izbere. Oba nasveta sta propala. — Strajkovanje rudarskih delavcev na Češkem še ni končano, akopram se vse trudi, neznosnemu in gmotnem stanju jako

škodljivemu štrajku prej ko mogoče konec storiti. Mir in red se nikjer ne ruši.

Proračunska debata v ogerskem državnem zboru privlekla se je do potrebe ministerstva domobranstva. Pred tem se je razpravljalo vrlo živo o madjarski akademiji znanosti, pri kojoj prilležitosti je glasoviti Fennyvessy oporekal samemu Pavlu Gyulay-u, znamenitemu pisatelju in akademiku, znanje ogerskega književnega jezika in sloga. Nadalje je Fennyvessy pripodabjal akademijo sveučilišči, koje ima redovite in izvanredne profesorje; razlika med njimi je ta, da izvanredni redovito nič ne znajo, a redoviti ne znajo nič izvanrednega.

Vnanje dežele.

Žalostni dogodki v Belemgradu, za katere so naprednjaki odgovorni, dajajo povod raznim novinam, da vzdignejo pravi huronski krik na Rističa in na rusofilske vlado. Vodja naprednjakov, bivši minister Garašanin, je pri rabuki ubil hitcem iz revolverja enega dijaka, kar je ljudstvo, koje zloglasnega Garašanina iz dna srca sovraži, tako vzburi, da je hotelo njega pobiti. Pod varstvom žendarskih bajonetov je bivši minister v trdnjavo pobegnil in si življenje rešil. Ostati mora po naredbi zapovednika trdnjave v njej interniran. — Pregnani metropolit Mihajl povrnil se je četvrtak zvečer iz Ruskega v Beligrad; to daje „prijateljem“ Srbije veliko brigo, ker ima še mnogo takih ljudi, koji bi se iz same prijaznosti prema balkanskim narodom z vsakem potolkli, koji bi jih hotel v tej ljubavi nadkriliti.

Bolgarski knez položil je te dni temeljni kamen za novo vojaško šolo, ki se bo zidala zunaj Sofije. Razun angleškega diplomatskega zastopnika i še ta le neuradno, pri tej slovesnosti ni bil navzočen nijeden diplomat. — Pogajanja radi kupitve bolgarske vzhodne železnice od strani vodstva avstrijske državne železnice od barona Hirscha so pretrgana, ker je baje nemška banka v Berlinu uže sklenila dotično kupno pogodbo.

Ruski car je poslal predsedniku ministerskega odseka pismo, v katerem se pravi, da hoče car biti milostljiv nasproti uradnikom, ki so se zakrivali pri nesreči na železnici pri Borkiju. Dotična preiskava je vstavljena in uradniki bodo le disciplinarno kaznovani. — Veliki knez Peter Nikolajevič se je zaročil z črnogorsko princesinjo Milico.

Rumunska vlada se pogaja z jednim delom liberalcev, da bi jo podpirali, ko bode opozicija predlagala, da se izreče pravosodnemu ministru nezaupnica. Od tega pogajanja je baje zavisen obstanek sedanje vlade.

Italijanski kralj se je vrnil iz Berlina črez Švico v Italijo. Kakor se vidi, se je kralj jako izogibal avstrijskega ozemlja na svojem potovanju. Morda se boji zameriti narodu, ki nikakor ne goji simpatij do naše države. Nekateri listi sklepajo iz tega, da v Italiji ne marajo za zvezo z Avstrijo in da jo bode Italija kmalo razrušila. Nek francoski list je izvedel, da se je v Berlinu sklenila nemško-italijanska vojaška konvencija, v katero se pa ni sprijela Avstrija.

Francozka zbornica je vsprejela budget za bogocastje nespremenjen. Skrajna levica je predlagala, da se ves ta budget izbriše, toda njen predlog se je zavrgel z veliko večino.

Položaj na Španskem ni nikakor prav jasev. „Impartial“ misli, da v štirinajstih dneh pride do ministerske krize; drugi listi mislijo, da se bode obdržala sedanja vlada.

DOPISI.

Iz Trsta 27. maja (Občni zbor pevskega društva „Adrija“ v Barkovljah). [Konec]. Službo blagaj-

nika je opravljal dosedaj društveni predsednik. Iz poročila je razvidno, da ima mlado društvo uže precejšno svoto v blagajni; prva društvena veselica dala je 38 gl. 50 kr. čistega dobička. Poročilo se sprejme jednoglasno in z odobravanjem. — Pri posameznih predlogih se je oglašilo več govornikov, kateri so vsi govorili o društvenih veselicah. Sprejel se je potem jednoglasno predlog, da napravi društvo v kratkem veselico s petjem, godbo in deklamacijo.

V odbor so jednoglasno izvoljeni od volilnega odseka priporočeni gg.: Predsednik Dragotin Martelanc; podpredsednik Josip Pertot; tajnik Jakob Pertot, namestnik tajnika Franjo Godnig; denarničar Anton Ščuka. Odborniki: Drag. Pertot, Jurij Čok, Val. Pertot, Josip Gombač; namestniki: Drag. Pertot, Fran Ščuka, Štefan Ferluga, Mihajl Fajt; pregledovalci računov: Franjo Fajt, R. Just, S. Ivan.

Po končanem zborovanju je bila prosta zabava v krčmi užtnega društva, kjer je splošno veselje vladalo. Omeniti nam je pri tej priliki še čednega obnašanja Barkovljanskih pevcev.

Z Goriškega. 27. maja. (Izv. dopis). Volitve za deželne zbornice so torej pred durmi. Vendar pa pri nas na Goriškem ne čutimo še prav nič onega volilnega gibanja, onega zanimanja, ki je prepotrebno ob takih toli pomembnih prilikah, ko si narod sam v mnogem določuje usodo za šest dolgih let. Ako ob takih važnih trenotjih držimo roke križem ter malomarno gledamo v bodočnost, potem nikakor ne zdihujemo in ropotajmo, če bodo naši zastopniki v našo največo škodo uganjali burke velikih gospodov. Vprašamo torej: ali je pri nas na Goriškem zares vse takó zelo varno in gotovo, dober izid zagotovljen, da se nam ni potreba resno pripravljati za volilno borbo? Pazite se, vi gospoda slavna, ki se na široko košatite na prvaških sedežih, da vas ne bode narod kdaj zaničeval za vaše vodstvo! Narod spoznava že zdaj, da se začnete gibati vselej le takrat, kedar potrebujete glasove svojih volilcev, potem pa spite spanje pravičnega. Namesto da bi marsikaka taka gospoda bila narodu našemu ponos in uzor zares domoljubnih, požrtvovalnih in nesebičnih mož, ki bi v narodu budili narodni ponos, narodno zavest ter ga vzgajali na političnem polji, pa ravno ta gospoda trosi med narodom našim splošno letargijo, strašno malomarnost, ker se narod za to gospodo nikakor ne more s prepričanjem unemati — bolj šega nadomestila pa tudi še nima za take gosposdujoče avtoritete. Zares, političski dozorel in zaveden narod je takim mogotcem velik trn v peti, kajti: V motni vodi dá se vspešneje ribariti, kar trdi neke slavnoznani dr. Mahnič, samo da tega reka ni poslal pod pravim naslovom med potrpežljive svoje čitatelje.

Če je pa v naši sredi kak zares nesebičen, razumen in delaven mož, ki ima srce za narod na pravem mestu — pa udri po njem, oviraj ga, kjer le moreš in zagrenjaj mu življenje z neosnovanimi napadi, preziranjem in izpodirvanjem, da se konečno tak poštenjak sam umika z mesta, na katerem ga le težko gledajo naši popravčenci. Ali smemo še nadalje trpeti take žalostne okolnosti? Takih poštenjakov narod ne sme puščati osamljenih, ampak poskočiti mora na noge, kakor jeden mož ter soglasno izjaviti, da zna ceniti in spoštovati take uzorne poštenjake, da ne omagajo v težavnem položnju svojem in da bodo imeli za vse težave tudi primerno zadostilo. — In jeden tistih tako redkih mož, ki vse svoje čisto in nesebično delovanje posvečujejo koristim naroda in ki je zares duša narodnega življenja v Goričici in na Goriškem, ta mož je — dr. Anton Gregorčič. — Ker je pa bil marljivejši in vestnejši, kakor je bilo to „nekaternikom“ po volji, ker je imel za narod več razuma in sreč od marsikoga — — —, zato je imel ta uzorni domoljub pri svojem poslovanju prav težavno stališče. Nikoli pa se nismo nadejali, da bi take pomilovanja vredne okolščine dospale tako daleč, da bi naš obče priljubljeni in spoštovani poslanec dr. Anton Gregorčič za

bodočo šestletno dobo niti ne kandidoval več in da se sploh hoče umakniti s političnega pozorišča. To bi bila za narod naš tolika zguba, katere bi niti deloma ne popravilo tudi deset modrokrvcev.

Če torej g. dr. Gregorčič sam neče več kandidovati, bodi nam to prav. Zato pa naj narod sam stori svojo dolžnost ter naj g. doktorju ponudi kandidaturu in prosi naj ga, naj se naroda vendar usmili ter vsprejme to popolno zaupanje, spoštovanje in ljubezen narodovo, a on naj mu nakloni svojo izredno razumnost, nesebično rodoljubnost in vroče narodno srce. Volilci! vzdramimo se, bqdimo zavedni sinovi svoje matere Slave ter recimo svojo uplívno besedo o pravem času sebi, in le sebi v korist! Zlasti pa priporočamo to zadevo vrlemu „Slovenskemu jezcu“, da rešimo svojo čast, katero smo varovati dolžni, čeprav bi pri tem trpela čestihlepnost plave krvi.

S tem pa nočem reči, da vsi drugi dosedanji poslanci niso vredni te častne naloge. Ne, Bog ne daj! Da smo pa danes povedali tako določno svoje misli jedino le o gospodu dr. A. Gregorčiču, nam je povod vest v zadnji „Soči“, da ta gospod ne kandiduje več za bodoče volitve.

In ker smo uže pri volitvah, nasvetujemo naj še to: Za slovenske trge naj se postavi tak kandidat, za katerega bodo glasovali vsi volilci in ne, da si bodeta stali tukaj dve stranki nasproti. Če bomo v trgih složni, takó bode tu zastoj vsako umeševanje od kake — uplívne strani. Bodimo previdni!

Konečno naj omenjam še toliko, da se od nekd širijo prav občudovanja vredne novice, da hoče neki na Tolminskem kandidovati na svojo roko nek mogočen gospod, ki ima pri svojih višjih neki veliko zaupanje. Kar stori, vse je dobro storjeno. Bodimo složni tudi tu! Vsak rodoljub po vaseh naj stori svojo dolžnost, potem se gotovo iznebimo takih poštenjakovičev! Kaj?! — ali tudi v deželnemu zboru potrebujemo takih mož?! Grozno! — Sicer pa je blamaža vsakemu prosta, da si bi stala nekaj drobiža — pa ne iz svojega žepa. Volilci! naklonimo je takim možakom v polnej meri! — Zadosti o volitvah!

Ker imam že peró v roki, reči hočem našim volilcem še par umestnih besed. Vsi naši poslanci imeli so doslej vedno popolnoma prosto roko, kajti volilci jim niso dajali z natančnim programom popisanih listov. Zato pa naši poslanci nimajo celotnega programa in zato zapažamo, da naši poslanci niso jedini niti v načelnih vprašanjih, ki bi morala veljati za ves narod slovenski. To velja zlasti glede avtonomije, ali naj bo namreč ta deželna ali pa narodna. „Slovenski Narod“ hoče narodno avtonomijo, „Slovenec“ pa ravno nasproti — deželno avtonomijo. Kaj je pravo, to naj bi vendar že bilo jasno vsakemu Slovincu. Mi Slovenci se najbolj bojujemo proti istim krivicam, katere nam napravljajo že dosedanja avtonomija posamičnih dežel, zlasti pa na Koroškem, Štajerskem, v Istri in Trstu. Ali naj se mi Slovenci bojujemo še za večjo oblast tih deželnih zborov? S tem kopljemo grob našemu narodu v istih deželah, kajti ista gosposdujoča večina ne bo nikoli pravična deželni manjšini. Čudimo se zatorej našim „konservativnim“ listom, ki hočejo biti listi za slovensko ljudstvo, pa zahtevajo tako upravo, ki bi koristila jedino le Kranjcem, vse druge Slovence pa izročila na milost ali nemilost sovražnim nam tujcem. Taki separatisti se še dobe pri nas na Slovenskem! Nasproti pa binarodna avtonomija, z narodnim zastopom za vse Slovence dala narodu našemu jedino pravo gotovost, kajti tukaj bi bilo izključeno vsako tuje gospodstvo tudi le nad jednim samim oddelkom naroda našega. In to načelo je jedino pravo, ter se da doseči po 19. čl. osnovnega zakona. To načelo naj bi torej volilci zapisovali kot prvo točko programa, katerega bi moral točno vršiti vsak izvoljeni poslanec. Toda o tem izpregovorimo še o drugi priliki.

Ry.

Domače vesti.

Odlikovanje. G. predsednik deželnega nadzornišča, dr. Josip Defacis, je imenovan tajnim svetnikom.

Baron Fran Rechbach, dvorni svetnik in vodja okrajnega glavarstva v Gorici dobil je povodom svojega umirovljenja konturski križ Fran Josipovega reda.

Vodstvo poštnega ravnateljstva v Trstu je izročeno poštnemu svetniku Karolu Pokorny-mu. Novi vodja je Dunajčan in še mlad mož, star komaj 38 let. Laški listi, neizvzimi niti „Independente“, njegovo spretnost in enerzijsko jako hvalijo, bog ve iz kakega uzroka?

Družba sv. Cirila in Metoda. Goriška ženska podružnica je potrjena z odlokom c. kr. namestništva v Trstu, z dne 9. maja t. l., št. 7300/1 1889. — Prvi podružniški zbor se je vršil 26. maja t. l. Pri tem zboru so bile izvoljene naslednje gospe in gospice v načelnništvo: Prvomestnica: gospa Josipina Premrov; njena namestnica: gospa Avgusta Šantel; blagajnica: gospa Josipina Kamler; zapisničarica: gospa Avgusta Pirjevec; namestnici: gospici Marija Jug in Pavla Leban.

Dunajsko borzno in tržno poročilo bode od sedaj zopet redno prinašali in sicer borzne kurze v vsakej številki, tržno poročilo pa v sobotnih številkah, na kar naše naročnike zunaj Trsta posebno opozarjamo.

Jour-fix, kojega je Tržaški Sokol nameraval imeti bodoče nedeljo po končanem običnem zboru na vrtu „Hotel Europa“, je prenesen radi nepričakovanih ovir, koje odstraniti v kratkem času ni mogoče, na 16. t. m.

Dolenjski Sokol bode dne 8., 9. in 10. junija obhajal slavnost razvitja društvene zastave s sodelovanjem „Dolenjskega pevskega društva“ v Novem Mestu s sledečim vsporedom: Dne 8. junija: Ob devetih zvečer podoknica kumici, potem koncert pri g. Brunerju. Dne 9. junija: Ob petih zjutraj budnica, ob devetih shod v telovadnici, ob polu desetih pozdrav vseh gostov pri slavlolu, ob desetih sv. maša na trgu in razvitje zastave, potem slavnostni spreved po trgu, ob polu eni banket v čitalniški dvorani, ob štirih popoldne izlet v Žunhovo hosto; ondi narodna veselica s telovadbo, petjem in godbo, ob devetih zvečer sijajni ples v čitalniški dvorani. Dne 10. junija: Ob devetih zajutrek pri g. Tučku, ob desetih dopoldne pohod šole na Grmu, ob eni po obedu izlet v Toplice. Koji se želi udeležiti te slavnosti, naj slavnostnemu odboru to naznani najkasneje do 5. junija, ker na poznejša oglašila se radi banketa ne bode moglo ozirati.

Iz Barkovelj se nam poroča sledeči dogodek: G. Artelli, kateri je, kakor znano, pristaš „Progresove stranke“, ima v Barkovljah posestvo. Znani glavar „Jože“ iz Barkovelj, kateri se vede povsod kakor „neomejen vladar“, hotel je i pri gosp. Artelli-ju poskusiti svojo moč. Ukazal je namreč iz posestva g. Artelli-ja zemljo voziti, ter travo kositi; travo je neki prodal za 6 gl. Minole dni prišel je v Barkovlje g. Artelli — ter naletel na kosce. Vprašal jih je, kdo jim dovoljuje na njegovem posestvu travo kositi; kosci mu na to odgovore, da so travo poštno plačali — Barkovljanskemu Capovilli. Zadnji je med tem na mesto prišel. Gosp. Artelli razsrdil se je, ter obkladal prišedšega Capovillo z neravno častnimi imeni. A to ni bilo dosti; v svojej jezi zgrabil je gosp. Artelli palico obrnivši jo proti slavnemu glavarju! Capovilla pa pred g. Artelli-jem svojo pogum zgubi in začne retirirati po rakovo.

Iz Opčin nam se poroča nastopni dogodek: Pred par dnevi je prišel neki kmet iz Opčin v Trst in si pri tej priložnosti kupil pol četrt kila kave, pol kila sladkorja in nekaj malo olja. Ko je prišel do finančne stražnice pri „scala

santa“ vstavili so ga pazniki, da pregledajo, ako kaj dachu podvrženega blaga seboj ne nosi. Omenjeno kavo so mu obdačili. Kmet pa, kateri je vedel, da po postavi slobodno nese brez dacha četrt kila kakoršnega koli blaga, ni hotel plačati zadacano kavo, ter jo je rajši vrgel v stran, plačal je marveč le 3 nvč. za olje in hotel oditi. Ali, glej čudež! Gg. financerji hoteli so zdaj imeti 11 nvč. tudi za sladkor, kar prej niso zahtevali. Kmet tudi zdaj ni hotel plačati, ampak je sladkor takoj od sebe vrgel in potem odšel. Po katerej postavi je dovoljeno gg. financerjem na ta način nevedno ljudstvo globiti? —

Železnica iz Ljubljane v Kamnik je konečno zagotovljena stem, da je dovolilno pismo za zgradbo te železnice prosilecema baronu Lazzariniju in pa A. Praschnikerju potrjeno po cesarju in razglašeno. Odkar je državni zbor pritril postaviti, po kojeg je vlada pooblaščen za zgradbo te železnice pripomoči se svoto for. 200.000 pretekla so štiri leta in več železnice, ki so se dovolile ravno v istej dobi, izročenih je uže zdavnaj javnemu prometu; kamniška železnica začela se bode še-le tekom leta graditi po malem, večina dela pride na vrsto v prihodnjem letu in je mogoče, da se bo v jeseni prihodnjega leta otvorila. Najtežavnejši deli zgradbe so most črez Savo in pa predor v Kamniku, vsa druga proga pelje po gladkejši peščeni ravnini. Dežela Kranjska žrtvuje za zgradbo te železnice for. 70.000.

Volitev volilnih mož. Včeraj dne 31. maja volili so volilne može za izbor poslancev v deželni zbor isterski v občini Kastav, kjer so bili enoglasno izvoljeni može narodne stranke. Danes 1. junija volijo občine Podgrad i Lovran, občina Volosko pa 3. junija, tudi v teh bodo gotovo izvoljeni prijatelji narodne stranke. Občina Materija voli tudi te dni in kakor se sliši ne bode se nasprotniki predznili stopiti v boj proti narodni stranki. Gotovo je tedaj, da politični okraj Volosko izbere dva poslance narodne stranke.

V političnem okraju koperskem začnejo volitve volilnih mož dne 5. junija in to v občini Buzet, katera voli 23 volilnih mož in bode volila dne 5. in 6. junija. Boj bode hud v tej občini, ker nasprotniki še zmiraj mislijo, da bode še enkrat v tej občini gospodovali, to pa je le lepa želja, katera se jim nigdar več neizpolni.

Dne 6. junija voli tudi občina Lazaret in potem zaporedoma druge občine tega okraja. Nadejamo se, da bodo naši rodoljubi izvršili svojo dolžnost in zmaga je sigurno na strani narodne stranke.

Na otoku Krku (Veglia) bodo volitve volilnih mož dne 7. 8. in 11. junija in tudi v drugih občinah lošinskega političnega okraja.

V političnem okraju pazinskem bodo se vršile volitve okolu polovice junija in za gotovo vemo, da se bodo v občini Tinjan vršile 15. in v občini Žminj 16. junija.

V teh dveh polit. okrajih se bode talijanska stranka z vsemi močmi borila proti narodni stranki, od požrtvovalnosti in previdnosti tamošnjih rodoljubov odvisi pobjeda narodne stranke.

O političnem okraju puljskem in porečkem še ni natančnega poročila, kodaj da bodo volitve volilnih mož, gotovo pa je, da se bodo vršile okolu 20. t. m. V teh dveh okrajih bode najžešči volilni boj, ker v njih narodna stranka sedaj prvokrat ozbilno v boj gre. Nasprotna stranka bode na vse kripilje delala, da si ta dva okraja še pridržijo in ne bode štedila truda ni denarja, samo, da v njih zmaga. Narodna stranka pa bi v obeh okrajih gotovo premagala nasprotnike, ali pomanjkuje rodoljubov, kateri bi narod vodili in podučili o važnosti volitve. Vsekako pa se nadejamo, da bodo oni redki tamošnji rodoljubi, kateri se hvalevredno za narodno

stvar bojujejo in žrtvujejo storili svojo dolžnost tudi o tej priliki in narodna stvar bode gotovo napredovala.

Tržaški magistrat ima za vse lahonake težnje zmirom dosti drobiža priroka, kojega radodarno pod ničevimi razlogi svojim pristašem deli le za okoličanske potrebe mu zmerom primanjkuje denarja, akopram tudi okoličani težke mestne davke plačujejo. Naj se praznuje katera koli lahonska in proti našej državi naperjena svečanost onkraj velike luže, magistrat tržaški jo podupre gotovo z novčno podporo. Tako je tudi mestna delegacija v zadnji tajnej seji dovolila 200 lir podpore — še celo pred imenovanjem avstrijskega goldinarja se člani delegacije prekrizajo — za svečanost odkritve spomenika bivšemu dominikancu in filozofu Giordano Bruno v Rimu. Oblasti pa vse te očividne demonstracije mirno gledajo in Slovane na obrežju Adrije še dalje na zid pritiskajo. Bog pomagaj!

„Pro Patria“. Podružnica Roveretska tega poitalijančevalnega šolskega društva pritožila se je upravnemu sodišču na Dunaji, ker jej je bilo preteklo leto tirolsko namestništvo prepovedalo, korporativno z deputacijo vdeležiti se neke laške svečanosti v Bologni. Upravno sodišče je predvčeraj v javni seji ta utok zavrglo, ker je po pravilih delokrog tega društva samo na Avstrijo omejen.

„Zagrebački Sokol“. Nekoliko članov zagrebaškega telovadnega društva „Sokol“ gre jutri v Pariz k običnemu sestanku in tekmovalju mnogoštevilnih telovadnih društev. Ali bo tudi koje slovenskih sokolskih društev v Parizu zastopano? Težko.

Poštni „debit“ uzkrachen. Notranje ministerstvo uzkratilo je glasilo „Slavjanskega blagotvorniteljnega občestva“ v Petrogradu, „Slavjanskija Izvestija“, na podlagi § 26. tisk. zak. poštini debit v državnem zboru zastopanih deželah. — Madjarska vlada je to uže lansko leto storila zaradi nekega članka o Slovakah in o madjarski oholisti.

Polževa pošta. Piše nam prijatelj iz Barkovelj, da na tamošnji pošti ni vse, kakor bi moralo biti. Navaja mej ostalim, da liste raznaša 12letni deček, in da se listi jako nemarno dostavljajo, tako n. pr. dobil je on list, kateri je iz Trsta do Barkovelj potreboval 10 dnij in iz Barkovelj do stanovanja napisnikovega 4 dni. Žal nam je, da nemamo pri rokah dotično kovert, da bi se osobno prepričali, kakor tudi, da bi jo pri priložnosti pokazali na pravem mestu. Ako je to res, kakor nam prijatelj javlja, potem je to prava polževa pošta.

„Zbirka obrazcev za slovensko uradovanje pri sodiščih“ je naslov delu, katero je začel izdajati g. Anton Levec, c. kr. sodni pristav v Ljubljani. Ravnokar je izšel I. dela 1. zvezek: obrazci k običnemu sodnemu redu. Ni dvoma, da najde ta zbirka pri slovenskih pravnih mnogo prijateljev in da jim pride kakor ročna knjiga prav dobro. Ta knjiga, katera bo v celotnih obrazcih učila slovenski uradni jezik in skupila v praktičnih vzgledih najboljše pravne izraze in najboljše pravna rekla, je namenjena posebno onim pravnikom, ki so v obče manj veščji slovenskemu jeziku in jim zaradi tega dela slovensko uradovanje težave, in pa onim mladim pravnikom, ki so šele stopili v prakso.

Roparek napad. Včeraj opoldne pride v Ljubljani neznan človek v modrih hlačah in modri suknji, podoben vojaku, k posestnici Končanki v Hradeckijevem predmestji, ki je na glasu, da ima denar. Vpraša jo, mu li proda skledico mleka. Končanka, ki je bila sama doma, dá mu mleka ter na vprašanje: „Koliko velja?“ reče: 3 krajcarje. Mej tem je šla do škafa v veži, da bi vodo izlila. Isti hip jo neznanec z nožem od zad sune v glavo, jo rani na desnem ušesu in jej prizadene še tri rane na desni strani vratu. Mestni zdravnik, dr. Illner, ki je takoj došel,

označil je rane za nevarne in Končanko dal odvesti v deželno bolnico. Dasi je Končanova hiša na samem, ubežal je neznanec, ko je ranjena žena začela kričati in doslej ni sledu o njem. Vojaske poveljnik na strelišči bil je takoj obveščen o napadu. Sklical je takoj vse moštvo, a nobenega moža ni manjkalo. Ker nosijo vojaki sedaj bele prtene hlače (Exercierhosen) je sum pač opravičen, da je zlodejec opravil se v staro vojaško obleko, da bi stem sum navalil na vojake.

Mehanično-umetni muzej „Meyerott“ nasproti „Giardino Publico“ ostane še par dnij v Trstu. Kdor izmed naših čč. gg. čitateljev hoče kaj lepega in zanimivega videti, nej ne zamudi obiskati ta znameniti muzej. —

Bratje „Sokoli“!

Podpisani odbor vas uljudno vabi k rednemu običnemu zboru, kateri bode dne 2. junija t. l. ob 5. uri popoldne v dvorani „Hotel Europa“ s sledečim sporedom:

1. Nagovor staroste;
2. Poročilo tajnikovo;
3. Poročilo blagajnikovo;
4. Poročilo pregledovalcev računov;
5. Poročilo nadzornika telovadbe;
6. Posamični predlogi;
7. Volitev staroste, 8. odbornikov, 3. namestnikov in 3. pregledovalcev računov.

Na zdravje!

V TRSTU, dne 28. maja 1889.

ODBOR
tržaškega „Sokola“.

Tržno poročilo.

Cene se razumo, kakor se prodaje na debelo blago za gotov denar).

		Cena od for. do for.	
Kava	Mocca	100 K.	140.— 142.—
	Rio biser jako fina		— — — —
	Java		— — — —
	Santos fina		108.— 109.—
	„ srednja		104.— 105.—
	Guatemala		— — — —
	Portorico		122.— 124.—
	San Jago do Cuba		132.— 134.—
	Ceylon plant. fina		124.— 127.—
	Java Malang. zelena		113.— 114.—
	Campinas		— — — —
	Rio oprana		117.— 119.—
	„ fina		106.— 108.—
	„ srednja		103.— 104.—
Cassia-lignea	v zabojih		31.— 32.—
Macisov cvet		450.—	460.—
Ingber Bengal		19.—	20.—
Papar Singapore		81.—	82.—
	Penang		67.— 68.—
	Batavia		77.— 78.—
Piment Jamaika		39.—	40.—
Petrolej ruski v sodih	100 K.	7.25	— —
	„ v zabojih		8.25 — —
Ulje bombažno amerik.		39.—	40.—
	Leece jedilno j. f. gar.		37.— 38.—
	dalmat. s certifikat.		38.— 39.—
	namizno M.S.A. j. f. gar.		50.— 52.—
	Aix Vierge		63.— 64.—
	fino		60.— 61.—
Bočiči puljski		8.—	8.50
	dalmat. s cert.		— — — —
Smokve puljske v sodih		— —	— —
	„ v venci		16.— 16.50
Limoni Mesina	zaboj	5.50	6.50
Pomerance sicilijanske		5.50	6.—
Mandli Bari La	100 K.	83.—	84.—
	dalm. la. s cert.		84.— 85.—
Pignolli		72.—	74.—
Riz italij. najtinejši		19.50	20.—
	„ srednji		18.75 19.—
	Rangoon extra		15.75 16.—
	„ la		14.— 14.25
	„ ila		12.50 12.75
Sultanine dobre vrsti		23.—	24.—
Suho grozdje (opaša)		13.—	14.—
Cibebe		13.—	14.—
Slaniki Yarmouth la	sod	— —	— —
Polenovke srednje velikosti		35.—	36.—
	„ velike		34.— 35.—
Sladkor centrifug. v vrečah	100 K.	39.25	39.50
	„ s certifik.		— — — —
Fazol Coka		9.50	— —
	Mandoloni		9.— — —
	svetlorudeči		— — — —
	temnorudeči		— — — —
	bohinjski		10.25 — —
	kanarček		9.— 9.25
	beli, veliki		10.25 10.55
	zeleni, dolgi		8.25 8.50
	„ okrogli		— — — —
	mešani, štajerski		7.25 7.50
Maslo		9.—	9.2

Dunajska borza

31. maja.

Enotni drž. dolg v bankovcih	— —	glid	85 45
„ „ „ „ v srebru	— —	— —	85.85
Zlata renta	— —	— —	109.50
5% avstrijska renta	— —	— —	100.50
Delnice narodne banke	— —	— —	905.—
Kreditne delnice	— —	— —	301.50
London 10 lir sterlin	— —	— —	118 70
Francoski napoleondori	— —	— —	9 44
C. kr. cekini	— —	— —	5.61
Nemške marke	— —	— —	58 05

PROŠNJA.

Podpisano predsedništvo obrača se do p. n. slovanskega občinstva, da bi ga podpiralo v sledečih zadevah: „Odbor p. n. slovanskega društva „Adrija“ v Barkovljah je sklenil napraviti lastno knjižnico. Obraca se toraj do sl. občinstva in sl. naše gospode prošnjo za podaritev knjig; posebno bi nam ugajala glasbena izdaja in pesni. — Darove sprejema tajnikov namestnik, g. Franjo Godnig (Tiskarna Dolenc, ulica Carintia šte. 28 v Trstu).

Predsedništvo
p. n. slovanskega društva „Adrija“ v
Barkovljah.

JAVNA ZAHVALA.

Za mnoge dokaze najsrčnejšega sočutja za časa boleznin in za mnogobrojno vdeležitev pri pogrebu moje nepozabljive soproge

A N E

izrekam v svojem in v imenu mojih otrok vsem prijateljem in znancem najsrčnejšo zahvalo.

Fran Primožič.

Poslano.

KWIZDE

Korneuburški redilni prašek za živino,
za konje, goved in ovce

pristen samo, ako ima poleg stoječo varnostno znamko. Dobiva se po vseh lekarnah in prodajalnicah mirodij avstrijsko-ogerskega cesarstva.

Cena male skatlice 35 kr., velike skatlice 70 kr.

Pošilja vsak dan po pošti glavno skladišče: Kreis-Apotheke Korneuburg Fr. Ivana Kwizde, c. kr. avst. in kr. rumunski dvorni dobavitelj za živinozdravniške preparate. (g)

IZŠLA JE

druga popolnena izdaja knjižice: „Poglaviti nauki in molitve, kijih mora znati kdor hoče prijeti sv. birmo, sv. pokoro in sv. obhajilo“. Zaloga tiskarne Dolenc v Trstu. Cena za posamezne izvede 5 novč.; kdor naroči več ko 25 izvodov, dobi po 4 solde izvod. —

Izvrstni stroji

za vsako potrebo kmetijstva se dobivajo v moji zalogi pod trdko

„Schivitz & Comp.“

ulica Zonta št. 5 v Trstu.

po niski ceni, prosti carine. Posebno priporočam:

Mlatilnice in čistilnice za žito in Stiskalce za trte peronosperne obvarovati.

V. M. ŽIVIC,
inženir.

Išče se 200 gold.

pod dobrimi pogoji na posodo. — Več se izve pri upravitelstvu „Edinosti“.

Osem svetinj.

Najboljše ročne harmonike

se 1., 2. in 3. vrstami tipk, orkester-harmonike z jeklenimi glasili in usnatim mehkom, lastnega izdelka, kakor tudi glasbila vseh vrst: vijoline, citre, pištale, klarinete, trompete, lajne, orglice z okretalom, ustne harmonike, okarine, lajnice, aristone, orglice za ptice, albumi z godbo, kozarce za pivo in vino, neceserje za dame z glasbilo itd. v tvornici harmonik 20-1

Ivana N. Trimmel-a
na Dunaji, VII., Kaiserstrasse 74.

Ceniki zastoj in poštne prosti.

Razglas.

Objavlja se, da je so-

menj v

sv. Križu,
kateri je navadno v ponedeljek po prazniku sv. Rešnjega telesa, na den

3. junija t. l.

prenesen.

Županstvo

Sv. Križ, 29. maja 1889.

f. 1.50 Čudovat je f. 1.50 samobrivec

najnoviji stroj za brijanje, s katerim se more brijti vsakdo sam in brez težkoč.

NE TRGA, NE REŽE,

ampak enostaven je in lehak.

Mnogo denarja

prihrani „Samobrivec“ in nobena stvar ne isplača se tako kakor ta

Cena le for. 1.50.

Pošilja proti gotovemu denarju ali povzetju, „Versandt-Depôt L. Müller, Dunaj, Währing Schulgasse 10.“ 10-52

Edina, velikanska

zaloga papirja za tapetarje

in velika zaloga

ŠPANSKIH STEN

18-104

pri

G. BERTIN-U

Via Caterina št. 2.

Na zahtevanje cenike zastoj in franko.

Katoliška Bukvarna v Ljubljani založila je knjižico:

Duhovna lekarna

za vse, ki hočejo večno živeti.

Podučna knjižica,

katero je izdal dr. E. M. Müller, škof Linški. Poslovnil Fr. Zbašnik, župnik.

V Ljubljani 1889. — Cena mehko vezani knjižici je 20 kr.

Vsebina: Pr. odgovor. — Vvod. Kake je umeti naslov te knjižice? Zdravnik in bolnik. Iz česa je duhovna lekarna. — Prvi del. Branila pr. ti dušnim boleznim: Ograjba se okuženja. Boj se ognja. Čuvaj hišna vrata. Ograjba se prepiha. N. beška l. stvica. Zdravja bolnikov. Studenece življenja in zdravlja. — Drugi del. Zdravlja za dušne bolezni: Zdravilo zoper duhovno jetiko ali sušico. Zoper prostovoljno omahovanje Zoper mraz boječnosti pred ljudmi. Kako je sv. Ignacij Frančiška Ksav. rešil posvetnega duha Zdravilo za mrzlico lak mnosti. K ko je sv. Filip Neri mladeniča ozdravil omote častilakomnosti Zoper popače bennosti Zoper k. stno gnjilobo — nevoščljivosti Mazilo za č. Strup in pomoček zoper strup. Za take, ki imajo duhovno vodnico. Za mrtvoudne Za srčnolobne Domača zdravila zoper srach pred smrtjo. Univerzalno ali občno zdravilo. Sklep. Krščanska vodila za življenje. Objube našega božjega Odršenika častilem njegovega presvetega Srca Kereniti izkaz zdravilnih nasledkov duhovne lekarni. Zgledi lepe smrti 4-5

Brnsko sukno

Filip Ticho, Brno,

Krautmarkt 21.

razpošlja za elegantno pomladansko ali poletno obleko proti povzetju ali gotovemu plačilu. 14-15

Odrezek metr. 3.10 sukna za obleke za možke opravo dovolj, dobre vrsti, za samo for. 3.50

1 odrezek metr. 3.10

fr. vr. za samo for. 5.-

1 odrezek metr. 3.10

najfin vr. samo for. 7.50

1 odrezek metr. 2.10

sukna za površno

sukno (za možko

suknj) čist. val for. 3.90

1 odrezek metr. 3.10

črne sukna, čista

volna za k. mplet

salon obleko. for. 9.-

Uzorci zastoj in franko.

Brnsko sukno

za elegantno pomladansko ali poletno obleko

v odrezkih po m. 3.10, to je 4 ommake vatije vsak kupon za

gl. 4.30 iz fine gold. 6 iz finejše gold. 7.75 iz jako fin. gold. 10.50 iz najfinejše

pristine ovčje volne

kakor tudi sukno za površnje sukne, češljano sukno, p. pleteno z a. il., poletno valjano sukno, sukno za tveje, tkanine izmiti, katere se daje pr. t. t. in najfinjše črno sukno za salon obleke itd. itd. pošilja proti povzetju iznosa realna in vridna, jako dobro postana

tovarniška zaloga sukna

SIEGEL-IMHOF

v Brnu Brnna.

Izjava! Vsa kupna je dolg 3-10 m. in širok 136

cm., torej zadostuje popolnoma za kompletno obleko za gospode.

Tudi se daje kolikor metrov se želi. Jamči se, da se odpošlje natančno blago po izbranem vzorcu.

Uzorci zastoj in franko. 28-30

KWIZDE

fluid proti kostobolu

večletno G 1

domače izkušeno izvrstno sredstvo

proti

kostobolu, reumatizmu, boleznim živcev.

Pristno se dobi le iz polek stoječo varstveno znamko po vseh lekarnah avstro-ogerske monarhije.

Cena 1 steklenice 1 gl. a. v.

Franz Joh. Kwizda, c. kr. avstrijski in kralj. rumunski dvorni dobavitelj za živinozdravniške preparate.

Čudo obrti.

Samo for. 3.50

stane nova

srebro-niklena cilindrova ura

za gospode, gospe in dečke; ne razloči se od pravega srebra. Ploščato kristalno steklo, elegantno, fine oblike, krasno rezbana, točen stroj, ki je natančno urejen in skušen.

Jamči se, da točno gre.

Fino pozlačena, elegantna verižica samo 40 nč.

Pošilja proti gotovemu denarju ali povzetju „Versandt-Depôt L. Müller, Dunaj, Währing Schulgasse 10.“ 10-52

LEKARNARJA

Riharda Brandta

švicarske kroglice

rabijo in priporočajo uže 10 let profesorji, prakt. zdravniki in občinstvo kot ceno, prijetno, izvrstno in neškodljivo domače in zdravilno sredstvo, koje so preiskali: prof. dr. R. Virchow, Berlin; pl. Glet, Monakovo; Replam, Lipsko; pl. Nussbaum, Monakovo; Hertz, Amsterdam; pl. Kozynski, Krakovo; Brandt, Kološ; pr. dr. pl. Frerichs, Berlin; pl. Scanzoni, Vireburg; C. Witt, Kodanj; Zdekauer, Petrograd; Soederstadt, Kašan; Lambi, Varšava; Forster, Birmingham

pri nepravilnostih spodnjetelesnih udov,

pri boleznih jeter, zlati žili, perpicel, telesnem pri zaprtji in njega posledicah, kakor: bolečinah v glavi, vrtoglavici, tesnobi, težki sapi, pomanjkanji teka itd. Lekarnara Riharda Brandta švicarske kroglice radi jemljejo zaradi polahkega učinka ženske; na vsak način jim je dati prednost pred prehudo vplivajočimi solmi, grenčicami, miksturami itd.

V varstvo kupavajočega občinstva

opozorujemo se enkrat na to, da se nabavajo v prometu švicarske kroglice v mamljivo sličnih zavitkih. Pri kupovanju prepoznati se je treba s tem, da se odvijte navodilo k rabi se škatlice, ali ima etiketa zgornjano podobo, bel križ v rdečem polju in podpis Rih. Brandt. Tudi se posebno naglasimo, da se prodajajo lekarnara Rih. Brandta švicarske kroglice, ki se dobivajo v lekarnah, le v škatlicah za 1 marko (ne pa v manjših škatlicah). Na vsaki škatlici so navedene snovi iz kojih obstoje kroglice.

TVRDKA

Bernhard Ticho

Brnna, Krautmarkt 18,

(v lastnej hiši 20-12

pošilja proti povzetju:

Tkana ovčja volna dvostroke širokosti, trpežna, cela obleka, 10 met. for. 6.50

Indijski Foule volne, dvostroke širokosti, cela obleka, 10 met. f. 5

Novosti za obleke za gospe po najnovjši šegi progasto Blago v vseh barvah, dvostroke, 10 met. f. 8

Črni Terno saksonski izvod, dvostroke širokosti, za celo obleko, 10 m-trov f. 4.50

Progasto blago za obleke 60 cm. široko, najnovjši vzorci, 10 met. f. 2.50

Volnati ryp v vseh barvah, 60 cm. širok, 10 metrov f. 3.50

Dreidath (Trožičja) najboljša vrsta, 60 cm. široko, 10 metrov f. 2.50

Aquard blago 60 cm. široko najnovjši vzorci, 10 metrov f. 3.50

Francoski Voal 10 metrov, elegantna obleka, ki se daje prati, for. 3.-

Košulje za gospode, lastno delo bele ali barvane 1 kos 1a f. 1.50, 11a f. 1.20

Ženske košulje iz šifona in platna, fino platna, 3 kom. for. 3.50

Ženske košulje iz močnega platna s šipkami 6 komadov f. 3.25

Dom. še platno 1 komad, 30 vatlov 1/4 for. 4.50 1 . 30 . 1/4 . 5.50

Klug-Webe boljše n. go platna 1 komad 1/4, širok. 30 vatlov f. 6.-

Sifon 1 komad, 30 vatlov, 1a f. 5.50, najboljša vrsta f. 6.50

Kannafas 1 kom. 30 vatlov, 11a f. 4.50 1 . 30 . rudeč . 5.50

Kanavas iz niti 1 kom. 20 vatljiv, 11a in rudeč f. 6.-

Oksford a. more pr. ti, dobra vrsta, 1 kos 30 vatlov f. 4.50

Angl. Oksford najboljši, jako preporočljiv, 1 komad, 30 vatlov f. 6.50

Garnitura iz rip-a sestojča iz 2 posteljnih prglinjal in namiznega prta s svilnatimi fr. uzami for. 4.-

Garnitura iz jute 2 p. s. eljnih prglinjal in namiznega prta s fr. uzami f. 3.50

Jute zastor jurški vzorek; podpolni for. 3.30

Holandske dolge preproge (ostanki) 10-12 metrov dolge, 1 ostanek f. 3.60

1 Poletna ogrinjača 1/4 dolga samo volna f. 1.20

Konjska plahta jako dobra, 190 cm. dolga, 130 cm. široka, f. 1.50

Odeje za flakerja carakorumene, 1 komad f. 2.50

Tovarno skladišče suknega blaga

Brnsko sukno Od-t. nek 3 10 m-trov za podpolno možko obleko f. 3.75

Moderno sukno 3.10 met., jako fino kompl. možko opravo, for. 8.-

Poletno češljano sukno ostanek za komp. možko opravo, more prati, 640 m. dolgo, f. 3.-

Brnsko moderno blago Ostanek za podpolno možko obleko 3.10 m-trov dolgo for. 5.50

Priložnost za kupovanje! Brnski ostanek sukna. 1 ostanek za 1 kompl. možko obleko 3.10 met. for. 4.50

Blago za površnje sukna najfinejše vrste, za celo sukno f. 8.-

Vzorci brezplačno in franco. Za dobro blago in točno pošiljatev se janči

Elegantno izvedena zbirka vzorcev z 400 znamkami g. krojačem nefrankovano.